

EKUMENICKÉ BIBLICKÉ ÚVAHY A MODLITBY ZA JEDNOTU CÍRKVE NA OSM DNÍ r. 2018

První den: Budeš cizince milovat jako sebe samého, protože i vy jste byli hosty v zemi egyptské

Lv 19,33-34	Budeš cizince milovat jako sebe samého.
Ž 146	Hospodin ochraňuje ty, kdo jsou bez domova.
Žd 13,1-3	Některí, aniž to tušili, měli za hosty anděly.
Mt 25,31-46	Byl jsem na cestách, a ujali jste se mne.

Haiti, které se stalo první nezávislou černošskou republikou, nabídlo svou pohostinnost i dalším zotročeným lidem, kteří hledali svobodu. V moderní době prošli Haitané řadou ekonomických problémů a mnozí z nich podnikli riskantní cestu, při níž v naději na lepší život opustili svou domovinu. Mnohdy se přitom setkali s nepřijetím a právními překážkami. Karibská konference církví se angažuje v jednání se zeměmi, které Haitány zbavují občanských práv nebo je omezují.

Zamyšlení

V pozadí příkazu, kterým Zákon nařizuje Božimu lidu, aby ve svém středu přijímal cizince, stojí vzpomínka Izraelitů na to, že sami byli cizinci v egyptské zemi. Připomínka vlastního vyhnání v nich měla probudit empatii a solidaritu s těmi, kdo jsou vyhnanci a cizinci nyní. Podobně jako v případě Izraele je i naše společná křesťanská zkušenost spásonosného Božího činu spojena s připomínkou odcizení od Boha a jeho království. Toto připomínání má pro nás křesťany své etické důsledky. Bůh obnovil naši důstojnost v Kristu a učinil z nás občany svého království ne pro nějaký náš skutek, kterým bychom si to zasloužili, ale protože je to zdarma daný dar jeho lásky. Jsme povoláni, abychom jednali stejně – svobodně a pobízení láskou. Křesťanská láska znamená milovat jako Otec: uznávat důstojnost a důstojnost dávat, a tak přispívat k uzdravení ran v rodině lidstva.

Modlitba

Věčný Bože,
ty nepatříš k žádné kultuře a zemi, ale jsi Pánem všech
a vybízíš nás, abychom ve svém středu přijímali cizince.
Pomáhej nám svým Duchem, abychom žili jako bratři a sestry,
přijímali všechny ve tvém jménu
a žili ve spravedlnosti tvého království.
Prosíme o to v Ježíšově jménu.
Amen.

Bůh svou pravici zúrodňuje náš svět...

Druhý den: Ne už jako otroka, nýbrž jako milovaného bratra

Gn 1,26-28	Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem.
Ž 10,1-10	Hospodine, proč jen stojíš v dáli?
Fm	Ne už jako otroka, nýbrž mnohem více než otroka: jako milovaného bratra.
L 10,25-37	Podobenství o milosrdném Samařanu

Formou moderního otroctví je obchodování s lidmi, kdy jsou oběti kvůli zisku vykořisťovatelů násilím přinuceny anebo podvodem nalákány, aby upadly do sítě prostituce, dětské práce nebo kupčení s lidskými orgány. Jde o celosvětový průmysl s obratem v mnoha milionech dolarů a v Karibiku je tento jev na vzestupu. Místní reformované církve se proto spojily s Radou pro světové misie (Council for World Mission) a s Misijní radou Karibiku a Severní Ameriky (Caribbean and North American Council for Mission) s cílem vést společně křesťanská společenství k tomu, aby tomuto tragickému obchodování s lidmi zamezovala.

Zamyšlení

V hebrejské i křesťanské Bibli se jako jednu z prvních věcí o Bohu dozvídáme to, že stvořil člověka ke svému obrazu. Tato hluboká a nádherná pravda byla ovšem v celých lidských dějinách často zatemňována a popírána. V Římské říši se například upírala důstojnost všem, kdo byli v otroctví. V příkrém rozporu naproti tomu stojí poselství evangelia. Ježíš zpochybňuje společenské normy, které upírají lidskou důstojnost Samařanům, a popisuje Samařana jako „bližního“ člověku, který byl přepaden na cestě do Jericha – je to bližní, kterého je podle Zákona třeba milovat. A Pavel, posílen vírou v Krista, označuje bývalého otroka Onezima za „milovaného bratra“, čímž překračuje normy soudobé společnosti a potvrzuje tak jeho lidství. Křesťanská láska musí být vždy odvážná a nesmí se bát překračovat hranice, aby ve druhém člověku nacházela důstojnost rovnou té, která je vlastní nám. Podobně jako svatý Pavel musejí být křesťané „v Kristu smělí“ a pozvednout jednotný hlas, aby oběti obchodování s lidmi jednoznačně nazvali svými bližními, milovanými bratry a sestrami, a spolu usilovali o ukončení tohoto moderního otroctví.

Modlitba

Dobrotivý Bože, buď nablízku všem, kdo se stali obětí obchodu s lidmi, a dej jim poznat, že vidíš jejich úděl a slyšíš jejich nářek. Dej, ať se tvé církve sjednotí v soucitu a odvaze a společně usilují o to, aby se přiblížil den, kdy nikdo nebude vykořisťován a všichni lidé budou žít svobodně, důstojně a v pokoji. Prosíme o to ve jménu trojjediného Boha, který dokáže učinit nezměrně víc, než o co prosíme nebo co si vůbec dovedeme představit. Amen.

Bůh svou pravici svět zvedá k sobě výš...

Třetí den: Vaše tělo je chrámem Ducha Svatého

- Ex 3,4-10 Bůh osvobozuje ty, kdo jsou v otroctví.
Ž 24,1-6 Hospodine, jsme lid, který hledá tvou tvář.
1K 6,9-20 Proto svým tělem oslavujte Boha.
Mt 18,1-7 Běda tomu, skrze koho přijdou svody.

Mnohé křesťanské církve v Karibiku zneklidňuje problém pornografie, zvláště té šířené přes internet. Má totiž ničivé dopady zejména na lidskou důstojnost dětí a mladých lidí. Podobně jako otroctví dělá z lidských bytostí předmět obchodování, ty, kdo této závislosti propadnou, chytá do své sítě a poškozují veškeré láskyplné vztahy.

Zamyšlení

Knih Exodus nám ukazuje, že Bůh má zájem o zotročené lidi. Boží sebezjevení Mojžíšovi v hořícím keři bylo mocným projevem jeho vůle osvobodit svůj lid. Bůh viděl jejich bídu, slyšel jejich nárek, a proto je přišel zachránit. Také dnes Bůh slyší nárek těch, kdo se stali oběťmi moderního otroctví, a chce je zachránit. Sexualita je Božím darem pro lidské vztahy a projevem intimity, zneužívání tohoto daru v pornografii ale zotročuje a ponižuje jak ty, kdo ji vyrábějí, tak její konzumenty. Bůh není k jejich údělu lhostejný a křesťané jsou vybídnuti, aby i je tato věc zneklidňovala.

Svatý Pavel píše, že jsme povoláni, abychom svým tělem oslavovali Boha: to znamená, že každá část našeho života, včetně všech vztahů, může a má být obětí Bohu příjemnou. Křesťané musejí společně usilovat o rozvoj takové společnosti, která respektuje lidskou důstojnost a neklade překážky před žádného z Božích maličkých, ale všem lidem pomáhá žít ve svobodě, kterou Bůh chce pro nás všechny.

Modlitba

Svou nebeskou milostí, Bože,
obnov naše tělo i ducha
a dej nám čisté srdce a čistou mysl,
abychom vzdávali slávu tvému jménu.
Dej, ať se tvé církve sjednotí v úsilí
o posvěcení tvého lidu.
Prosíme o to skrze Ježíše Krista,
který s tebou žije a kraluje
v jednotě Ducha Svatého
po všechny věky věků.
Amen.

Bůh svou pravici hojí svět z nemoci...

Čtvrtý den: Naděje a uzdravení

Iz 9,1-6a	Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bude bez konce.
Ž 34,2-15	Vyhledávej pokoj a usiluj o něj.
Zj 7,13-17	Bůh jim setře každou slzu z očí.
J 14,25-27	Pokoj vám zanechávám.

Velikým problémem, na který jsou církve v Karibiku povolány reagovat, je násilí. Počet vražd je v tomto regionu znepokojivě vysoký a jejich velká část pramení z domácího násilí, válek mezi zločineckými gangy a z dalších podob kriminality. V některých oblastech zároveň stoupá počet sebeпоškození a sebevražd.

Zamyšlení

Království, které nám Bůh slíbil, království, které Ježíš hlásal a zjevil svým působením, je královstvím spravedlnosti, pokoje a radosti v Duchu Svatém. Co tato radostná zvěst znamená pro ty, kdo jsou lapeni v temnotách násilí? V prorockém vidění zazáří světlo nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti. Jak ale mohou křesťané přinést Ježíšovo světlo těm, kdo žijí v temnotě domácího nebo zločineckého násilí? Jakou naději tu mohou nabídnout? Je smutnou skutečností, že rozdělení panující mezi křesťany tu funguje jako negativní znamení, které je překážkou v předávání jakékoli naděje.

Úsilí o pokoj a smíření mezi různými církvemi a vyznáními tu stojí v přímém protikladu. Jestliže křesťané ve světě plném konfliktů usilují o jednotu, nabízejí mu znamení, že dosáhnout smíru je možné. Křesťané, kteří se odmítají přizpůsobit logice privilegií a společenského postavení, odmítají ponižovat druhé a jejich komunity, vydávají svědectví o pokoji Božího království, kde Beránek vodí svaté k pramenům vod života. Právě takový pokoj svět potřebuje, právě takový pokoj dává uzdravení a útěchu všem, kterým ublížilo násilí.

Modlitba

Bože veškeré útěchy a naděje,
tvé zmrtvýchvstání porazilo násilí spáchané na kříži.
Dej, ať jsme jako tvůj lid viditelným znamením,
že násilí tohoto světa bude přemoženo.
Prosíme o to ve jménu našeho zmrtvýchvstalého Pána.
Amen.

Bůh svou pravici směr ukazuje nám...

Pátý den: Hlasité volání o pomoc ze země předaleké

Dt 1,19-35	Hospodin, váš Bůh, jde před vámi a nese vás.
Ž 145,9-20	Hospodin podpírá všechny klesající.
Jk 1,9-11	Bohatý pomine jako květ trávy.
L 18,35-43	Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!

Karibská ekonomika se tradičně opírala o těžbu surovin pro evropské trhy, a proto nebyla nikdy soběstačná. V důsledku toho bylo také pro další rozvoj regionu důležité půjčovat si prostředky na mezinárodním trhu. K získání takových půjček je nutné omezit výdaje na dopravu, vzdělání, zdravotní péči a další veřejné služby, přičemž takovými opatřeními nejvíce trpí chudí. Karibská konference církví proto projevila iniciativu, kterou chce reagovat na aktuální dluhovou krizi v regionu a prostřednictvím mezinárodní sítě přispět na pomoc těm nejchudším z místních obyvatel.

Zamyšlení

Dovedeme si asi představit hluk panující v zástupu při Ježíšově příchodu do Jericha. Mnozí se slepého žebračka prosícího o pomoc snaží okřiknout: vyrušuje a vyvolává pohoršení. Ve všem tom rozruchu ale Ježíš zaslechne slepcův hlas tak, jak v hebrejských Písmech Bůh vždycky vyslyší volání chudáka. A Pán, který podrží padajícího, nejenom slyší: on také odpovídá. Žebračkův život se tak může radikálně změnit.

K hluku a chaosu současného světa může patřit i nejednota křesťanů. A podobně jako překřikující se hlasy u Jericha může naše rozdělení přehlušovat náрек ubožáků. Pokud se ale sjednotíme, stáváme se plněji Kristovou přítomností ve světě, dokážeme lépe zaslechnout, naslouchat a odpovědět. Namísto čím dál hlasitějšího nesváru jsme pak schopní skutečně slyšet a rozpoznat hlasy, které nejvíce potřebují, aby je druzí vnímali.

Modlitba

Milující Bože,
ty pozvedáš ubohé a sklíčené a navracíš jim důstojnost.
Slyš nyní naše volání kvůli ubožákům tohoto světa,
vliv jim novou nadějí a pozvedni je,
aby všechen tvůj lid mohl být jedno.
Prosíme o to v Ježíšově jménu.
Amen.

Bůh svou pravici svět zvedá k sobě výš...

Šestý den: Každý at' má na mysli to, co slouží druhým

Iz 25,1-9	Budeme jásat a radovat se, že nás spasil.
Ž 82	Poníženému a chudému zjednejte spravedlnost.
Fp 2,1-4	Každý at' má na mysli to, co slouží druhým, ne jen jemu.
L 12,13-21	Mějte se na pozoru před každou chamtivostí.

Proměňující se pravidla mezinárodního bankovníctví mají na trhy a obchody v Karibiku trvale negativní vliv, a ohrožují tak ekonomické přežití mnoha rodin. Pro místní obyvatele je stále těžší pracovat v zahraničí a posílat zpět peníze své rodině. Karibské církve proto založily hnutí Credit Union, díky kterému mají chudí lidé usnadněný přístup k prostředkům nutným pro své ekonomické aktivity.

Zamyšlení

Svědectví Písma je důsledně jednotné v tvrzení, že Bůh se vždy přiklání na stranu ubohých: Boží pravice jedná ve prospěch bezmocných proti mocným. Také Ježíš nás vytrvale varuje před nebezpečími plynoucími z chamtivosti. Navzdory těmto varováním ale hřích chamtivosti stále zamořuje naše křesťanská společenství a vnáší do nich soupeřivost, kdy jedni vnímají druhé jako konkurenci. Stále musíme pamatovat na to, že dokud se od světa nedokážeme odlišit, podřizujeme se jeho duchu rozdělení a soutěživosti, nejsme schopni stát se „v soužení zástitou ubožáka, útočištěm před přívalem“.

K tomu, aby naše jednotlivé církve a různá vyznání byly v Božích očích bohaté, není důležité to, aby se k nim hlásilo – nebo jim přispívalo – mnoho členů. Mnohem důležitější je pochopit, že jako křesťané máme bezpočet bratří a sester rozptýlených po celém světě a sjednocených navzdory ekonomickým rozdílům panujícím mezi „Severem“ a „Jihem“. S vědomím tohoto bratrství v Kristu mohou křesťané spojit ruce a společně podporovat ekonomickou spravedlnost pro všechny lidi.

Modlitba

Všemohoucí Bože,
dej své církvi odvahu a sílu,
aby vytrvale hlásala spravedlnost a bezúhonnost
i tam, kde panuje nadvláda a útlak.
Když nyní slavíme svou jednotu v Kristu,
kéž nám tvůj Svatý Duch
pomůže vidět potřeby druhých lidí.
Amen.

Bůh svou pravici dnes zemí otřásá...

Sedmý den: Budovat rodinu doma i v církvi

Ex 2,1-10	Narození Mojžíše
Ž 127	Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé.
Žd 11,23-24	Mojžíšovi rodiče svého syna ukryvali; viděli, že je to vyvolené dítě.
Mt 2,13-15	Josef vstal, vzal v noci dítě i jeho matku a odešel do Egypta.

Na rodiny v karibském regionu má dodnes negativní vliv dědictví otrokářských časů, ale také nové faktory, mezi které patří migrace rodičů, finanční problémy a domácí násilí. Tváří v tvář této skutečnosti se církve v Karibiku usilovně snaží poskytnout podporu jádru každé rodiny i jejímu širšímu okolí.

Zamyšlení

Rodina má zásadní význam pro ochranu a výchovu dětí. Bible nám popisuje dětství Mojžíše i Ježíše, kteří se od samého narození nacházeli v nebezpečí smrti kvůli vražedným nařízením rozhněvaných vládců. Tato vyprávění dokládají, jak zranitelné mohou děti být před vnějšími silami. Zároveň ukazují, jak lze vhodným zásahem maličké ochránit. Matouš nám představuje vzor otcovství, které s láskou a respektem vzhlíží k Božím příkazům, a to zejména v neklidných časech. Písmo považuje děti za požehnání a za naději pro budoucnost. Pro žalmistu představují „šípy v ruce bohatýra“. Jako křesťané jsme všichni společně povoláni vytvářet podpůrné rodinné sítě a spoléhat se na Boží sílu k budování silných společenství, kde jsou děti chráněny a mohou se rozvíjet.

Modlitba

Dobrotivý Bože,
tys poslal svého Syna, aby se narodil v obyčejné lidské rodině,
mezi jejímiž předky byli lidé pevní ve víře i hříšníci.

Prosíme o tvé požehnání pro všechny rodiny:
v jejich domovech i v širších společenstvích.
Zvláště prosíme za jednotu křesťanské rodiny,
aby tak svět mohl uvěřit.

Prosíme o to v Ježíšově jménu.

Amen.

Bůh svou pravici posílá světu zvěst...

Osmý den: Posbírá rozehnané... ze čtyř stran země

- Iz 11,12-13   Efrajim nebude zárlit na Judu a Juda nebude osočovat Efrajima.
Ž 106,1-14.43-48   Shromáždí nás, tvému svatému jménu budeme vzdávat chválu.
Ef 2,13-19   Zbořil zeď, která rozděluje.
J 17,1-12   V nich jsem oslaven.

Karibské církve se společně snaží dospět k uzdravení všech zranění na těle Kristově ve svém regionu – zranění, která jsou pozůstatkem kolonizátorských časů. Smíření si ovšem vyžaduje pokání, nápravu a uzdravení paměti. Jako příklad může posloužit akt omluvy a nápravy mezi baptisty v Británii a těmi v Karibiku. Podobně jako Izrael je také církev ve své jednotě povolána být znamením a zároveň aktivním činitelem smíření.

Zamyšlení

Napříč celým biblickým vyprávěním dějin spásy je bez nejmenších pochyb přítomný jeden motiv: neochabující Boží odhodlání vytvořit lid, který by Hospodin mohl označit za svůj. Zformování takového lidu, lidu spojeného s Hospodinem posvátnou smlouvou, neodmyslitelně patří k Božímú plánu spásy a k oslavě a posvěcení jeho jména.

Proroci opakovaně připomínají Izraeli, že podle smlouvy má vztahy mezi různými společenskými skupinami charakterizovat spravedlnost, slitování a milosrdenství. Když se Ježíš připravoval zpečetit novou smlouvu svou vlastní krví, v upřímné modlitbě k Otci prosil, aby ti, které mu Otec dal, byli jedno tak, jako jsou jedno on a Otec. Jestliže křesťané objeví jednotu v Ježíši, získávají účast na Kristově oslavení před Otcem s toutéž slávou, jaká mu před Otcem náležela ještě dříve, než existoval svět. A tak musí lid Boží smlouvy neustále usilovat o to, aby byl smířeným společenstvím – takovým, které samo je všem lidem na zemi hmatatelným znamením, jak se má žít ve spravedlnosti a pokoji.

Modlitba

Pokorně tě, Pane, prosíme:
dej církvím celého světa milost,
aby se staly nástroji tvého pokoje.
Kéž jejich společné působení
jako vyslanců tvého uzdravení
a usmířující lásky mezi rozděleným lidem
slouží k posvěcení a oslavě tvého jména.
Amen.

Bůh svou pravici zúrodňuje náš svět...